

ГУЛЧЕХРА
ЖУРАЕВА

ГУЛШАН

АРС

САЙЛАНМА

Гулчеҳра Жураева

САЙЛАНМА

821.512.133

Ж96

Гулчеҳра Жўраева

САЙЛАНМА

ГУЛШАН
АРО

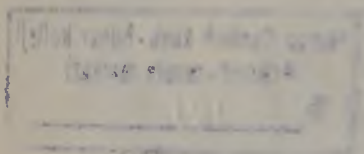
Шеърлар,
достонлар

1124

Тошкент
Филом номидаги адабиёт ва санъат музейи

Уз2
Ж 96

1987-1988

Д 4702570200—61 29—87
М 352 (04)—87

© Гафур Гулом номидаги Адабиёт ва санъат нашриёти,
1987 йил. (Сузбоши)

СЎЗБОШИ УРНИДА

Бир адабиётшунос олим рус тилида нашр қилинган икки китобим — «Таниш чехралар» ва «Айни ёз»га ёзган тақризида:

Гулзорлар ичига сингиб кетдим

Ўзим ҳам гул бўлиб ёндим бир нафас... — каби икки сатримни мисолга келтириб, «Мазкур мисраларни авторнинг автопортретига қиёс қилса бўлади», деб ёзипти («Звезда Востока», 1986 й, 3-сон). Унинг фикрига қўшилмасдан иложим йўқ. Шунга кўра, қўлингиздаги ушбу сайланма шеърый китобимни «Гулшан аро» деб номлашга жазм этдим.

Айрим ҳамкасбларимнинг «Сиз асосан ёрқин шеърлар ёзасиз», деган сал истеҳзоли сўзларига қараганда бу ном бир даража тўғридай туюлди. Ростини айтсам, бундай баҳодан кўнглим анча ёришди, янада кўпроқ нурли ҳаяжонларга чулғаниб кетдим. Авваламбор ҳар бир ижодкорнинг ҳаётга муносабати ҳамда талқини ўзинча ва ўзига хос бўлмоғи керак. «Ҳаётга фақат менинг дурбиним билан боқ, мен истагандек идрок қил, мен хоҳлагандек ёз», деб фармойиш бериш ўтакетган подонлик бўлурди.

Гоҳида қандайдир дард юрагингни гижимлаб, қўлоёгингни боғлаб турган лаҳзаларда малҳам излайсан, кўнгилга чироқ ёқадиган бирор қўшиққа, шеърга, мусиқага зор қоласан, киши. Ҳаётида нурни илғай биладиган, инсоннинг беғубор хушхуш қўлини илб-қўла оладиган бўлганингдагина сояларни, далаф, босиб ётиши

га қодирлик, журъат, нурли чўққига интилиш, яшаш лаззатидан баҳра олиш, яратиш, ижод қилиш каби тулқинларни сезасан ўзингда. Туғри, халқимиз орасида «Ойнинг ун беши ёруғ, ун беши қоронғу» деган мақол ҳам йўқ эмас. «Ғам», «кулфат», «изтироб», «мотам», «азоб»... сингарни ифодалар турмушдан олишган. «Шеърда дард бўлмаса у шеър эмас», дейишадди. Менимча, дард билан ёзиш ва дард ўртасида фарқ бор. Дард билан ёзиш тирноқ тагидан кир қидириш эмас. Ҳаётдаги кўланкалар ҳақида ёзмоқ керак, аммо нурли чўққидан туриб! «Кемалар — машъалага қараб йўл олади», дейди халқимиз. Бизнинг машъаламиз — порлоқ толенмиз. Толеимиз эса — озодлик, тенгҳуқуқлик, меҳнат, келажакни яратмоқ ва тинчлик бахтига муяссар эканлигимизда.

1982 йилда Исроил босқинчиларининг Ливандаги Сабра ва Шатилада яшовчи фаластин болалари устидан йиртқичларча бульдозер юритишганини эшитганимда нечоғлиқ қайғурганимни оддий сўз билан ифодалаш қийин; бу дунё кулфатларини чок-чокидан сўкиб юборгудек бир фарёд тикилганди бўғзимга. Чунки мен ҳам онаман, яхши ниятлар билан тўрт фарзанд ўстиряпман, қолаверса, ватандош болаларнинг барчаси меники, уларни тинчлик паноҳида асраш — оналик бурчим.

Энг ривожланган ва жаҳонда энг гузал шаҳар ҳисобланган машҳур Париж кўчаларида бир бурда нонга ўз номусини айирбош қилаётган «мадам»ларни кўриб ёқамни ушлаганман, аччиқ қисматларига ачинганман. Афсонавий Афина майдонларини титратиб ҳарбий базага йўл олаётган америка қуроолларига қарши ўзларини қалқон қилиб йўл тўсган грек намоёнчиларининг қаҳр-ғазабини ўз кўзим билан кўрдим. Ушанда оламга тинчлик — сувдай, ҳаводай, қуёшдай зарур эканлигини яна бир бор ҳис қилгандим.

Уғлимни аскарликка кузатар эканман, хаёлимдан

не-не мудҳиш манзаралар утмади, дейсиз. Айни пайт-да, ер курраси ҳаёт ва мамот аро қалқиб турганда келажак авлод ҳақида узоқ-узоқ хаёл сурасан, безовта ухлайсан, безовта ишлайсан. Мана буларни дард, алам деса бўлади. Фарзанди йиғласа, бирга кўзёш тўкади она. Қўшнинг хонадонида нохушлик кезса, сенинг-да бағринг ўртанади. Ёмонликнинг яхшилик, хиёнатнинг диёнат устидан ғалаба қилганини пайқаганимда менда нафрат ва ҳайрат тошиб кетган эди. Энг шодон, энг бахтиёр кунларингда ҳалол ошингга пашша бўлиб тушадиган, йиқилган инсонни оёққа турғазиш, ҳамдард, ҳамкор бўлиш ўрнига тепкилайдиган, инсоний фазилатлардан йироқ баъзи нокаслар билан бир заминда ҳамнафас яшаётганингга ачинасан, киши.

Бу изтиробларни юрак ва ақл элагидан утказиб қозгога туширгунча минг хил ҳаяжон ўз гирдобига ўрайди. Қудратим етмаган паллада устозларимдан мадад сўрайман. Устозлар ижодини сеҳр тўла сиёҳдонга қиёс қилса бўлади. Қуриб қолган қаламингни сиёҳдонга ботириб олсанг, ёзганинг яна қуюқ тортади. Мен, айниқса, оташнафас шоир Ғафур Ғулом ва Зулфия шеъриятига беқиёс ҳурмат билан қарайман. Уларнинг зукко фалсафаси, нурли ғояларининг ижтимоий кучи, ута граждандлик руҳи, жарангдор, олмос қиррали ёнар сўзлари эътиқодимни тобе этди.

«Шоир ҳаётни нақадар аниқ, конкрет, мукамал тасаввур этса, унинг ғаройиб фантазияси ҳам шу қадар кучли бўлмоғи керак», деган эдилар Ғафур Ғулом ўз суҳбатларидан бирида. Устоз ўзларининг янгигина ёзилган шеърлари ҳақида биз ёшларнинг танқидий мулоҳазасини сўрар ва унга итоаткорона қўшилар эдилар. «Билганингни — билдим, демагин-у, билишга ҳаракат қилавер. Адабиёт — бамисол кенг отчопар. Шу маҳалгача биров бировнинг оёғига тушов солган эмас. Кимнинг оти чаққонроқ йўрғаласа, марра ўшаники». Бу ўғитдан, меҳнатидан кўра кўпроқ эъзоз,

эйтибор талаб қилган, ўзига ортиқ бино қўйган айрим ёшлар сабоқ олсалар фойдадан холи бўлмас эди.

Қаерга учрашувга бормайин, шеърият мухлисларининг ҳар сафар анъанавий икки саволига дуч келаман. 1. «Шеър ёзишга нима туртки бўлган? Чуқур изтиробми ёхуд катта қувончми?» 2. «Ҳаёт ва ижодда уз бахтигизни топганмисиз?» Бу саволларда жон бор, албатта.

Эсимда, кекса большевик дадам — Содиқ Жўра ўгли босмачилар дастидан қочиб Бухородан Петербургдаги Путилов заводига ишлашга борганликлари ва шу сабаб душманлар томонидан бобомнинг қишда тириклайин қудуққа ташланиб хўрланганлиги ҳақида сўйлаб берганларида юм-юм йиғлаган эдим. Онам — Жамилабегимнинг саводсизликни битириш курсларида ўқитувчилик қилган маҳали босмачи ўқидан аранг омон қолган умрларини ўйласам, озодлик ва билим биз хотин-қизларга нақадар қимматга тушганини авлодларга стказиш бурчи беихтиёр қўлга қалам тутдиргандай туюлади. Шунинг учун ҳам кейинчалик ёзган беш достонимнинг бош қаҳрамонлари — Она бўлиб, унинг тимсолида ўзбек аёлининг ўтмишдаги аялчли қисмати ва бугунги саодатли тақдирини баҳоли қудрат ифодалашга интилдим.

Шу топда яна бир тарихий, унутилмас воқеани эслаб қолдим. Маҳалламиз болалари илма-тешик челаклардан ясаб олган «барабан»ларини баралла тақиллатиб, остонамиз ёнида қўшиқ айтиб қолишди:

Одамлар, одамлар,
Эшитмадим деманглар,
Гитлер капут бўлибди,
Эрта келар дадамлар.

Одамлар, одамлар,
Эшитмадим деманглар,

Уруш тамом, эртага
Кириб келар дадамлар.

Онам кўзларига жиққа ёш тўлиб, битта калла-қандни бир нечтага бўлди-да, суюнчига тарқатди. Шундан кейин мен ҳам укаларим билан бу тўдага қўшилдик; гарчи бундан ҳамма хабардор бўлса-да, уйма-уй юриб хушxabар тарқатишни ўзимизга фахр деб билардик. Ким дафтар, ким кулча, ким қанд-қурс билан қувончимизни бўлашарди. Болалигимдаги бундан ортиқ шодиёнани эслолмайман. Ҳанузгача кичик дўстларимнинг шодон овозларига жўр бўлган темир-терсақларнинг овози қулогим остида Ғалаба гимнидай жаранглаб туради.

Атроф-теваракдаги бундай ҳаяжонли воқеалар таъсиридами ёки ота-онамизнинг адабиёт, санъат, тарих ҳақидаги мунтазам оилавий суҳбатлариданми, олти фарзанддан тўрттаси шу соҳа эгалари бўлиб етишдилар.

Мана, ижод гулшанига қадам қўйганимга ҳадемай чорак аср ўтди. Ҳар гал қўлимга қалам олар эканман, талабалик йилларимда университетдан олган сабогим ёдимга тушади: «Журналистдан ёзувчи чиқиши мумкин-у, ёзувчидан журналист чиқмоғи амримаҳол». Илгари бу гапнинг маъзига у қадар тушуниб етмасдим. Йиллар ўтиб «Ёш Ленинчи», «Коммуна», «Ўзбекистон маданияти» (ҳозирги «Ўзбекистон адабиёти ва санъати») газеталари ва «Ёшлик» журналида ишлаб шунга амин бўлдимки, бу ҳар иккала соҳани бирлаштирувчи ягона манба — жўшқин ҳаёт ва халқ билан яқиндан мулоқот экан. Журналист воқеликни шарҳлайди, ҳаётий материални бадий идрок ва бадий-фалсафий талқин этиш, бадий сўз, ғоя ва фикрлар мангулиги, туйғулар кураши ёзувчини журналистдан ажратиб туради. Журналистлик билан шоирлик — обкашнинг икки томонига ўхшайди. Агар ҳар иккисини

баравар кўтаришга қудратинг етса, оғирлиги елкангни эзмаса, нур устига нур. Лекин журналистлар орасида шоир, шоирлар орасида журналист бўлиб қолмоқдан андак ҳадиксираб келдим.

Ижодкор учун ҳар бир йил — меҳнат ва маҳорат пиллапояларининг битта машаққатли зинаси, ҳаёт ўз саҳна пардасини тобора кенг очаборгани сайин, ундаги қаҳрамонлар — инсон қалбига тобора теран кирабориб «оқ-қора»ни яққолроқ ажратганинг сайин ижод ҳам шунга қараб ўз бўйини ростлаб боради, назаримда. Китобхонлар айтганидек, ҳаётда ҳам, ижодда ҳам ўз қувончимни топабордим. Коммунист бўлдим. Шеърларим марказий матбуот — «Правда», «Известия», «Литературная газета», «Советская женщина», «Работница», «Дружба народов», «Смена» ва бошқа қардош республикалар газета, журналларида кўрина бошлади. Ҳар бир шеър битта кабутарга айланиб юраклар осмонни узра кенг қанот қоққани сари, руҳинг ҳам уларга эргашиб, бундан юксакроқ парвозни мўлжалга олгинг келар экансан, киши.

Аммо бугун барча ёзганларимни бир бошдан кўздан кечирар эканман, кенг кўламдаги ҳаётий тасаввурларимни юксак бадий тарзда тўлароқ ифода этолмаганим учун кўнглим унча тўлмади.

«Шеър — юксак санъат, юракдан айтиладиган сўз, юрак оташи, фикрнинг гули, нафаси, ёлқини... шеъримиз ва ҳар бир сўз узукка қўйилган қимматли тош каби порласин. Ҳар бир мисрадан катта мазмун барқ уриб турсин», деган эди буюк санъаткор Ойбек.

Шеърият олдига қўйилган бундай оғир тошга писбатап дастлабки машқларим тасвирнинг юзакилиги, сўзларнинг рангсизлиги, шиорнамо гапларнинг эҳтироссизлиги билан енгилроқ кўринди ўзимга.

Замонамиз Бурилиш даври деб ном олган ушбу кунда ўта талабчан китобхонларга ҳаёт манзарасини олмос қирралари билан турфа бўёқларда жонлантириш,

инсон руҳида олижаноб туйғуларни тарбиялаш ва уни
узоқ-узоқ беғубор уфқларга чорлаш учун ижодга
маҳкамроқ бел боғламоқ чоғи келди.

Ушбу гулшандан шеърят мени, мендан уни айир-
маса орзу-армонлар ерда қолмас. Ҳаёт ва назм гулша-
ни аро китобхонларим билан бирга сайр эта олсам,
улар қалбини муаттар бўйларга буркай олсам, қутлуғ
қадамларига ўралиб қолган печаклардан қутулишга
ярай олсам, умрим бўйи топган-тутганим ҳам шу
бўлур.

МУАЛЛИФ

Шеърларим,
 шер бўлиб
 олишинг
 ағёр билан,
Токи бу заминда
 шеър
 қолсин
 баҳор билан!

Барибир ширинсан, Муҳаббат...

* * *

Боролмадим ёнингга яқин,
Кўрдим, ёндим, қолдим тош қотиб.
Боролмадим ёнингга яқин,
Чунки сени севардим қаттиқ...

1961

* * *

Учрашганда сезаман донм,
Қалтирайсан япроқ бамисол.
Гоҳ тортиниб индамайсан жим.
Гоҳ тикилиб сурасан хаёл.

Кўзларингда интилиш, ташвиш,
Эритгудай дилни нигоҳинг.
Кўзларингда оташ, орзиқиш,
Юрагингда севгининг оҳи...

Тушунаман, ҳаммаси аён:
Ҳар курганда қанча изтироб,
Қанча умид, қанча ҳаяжон...
Ҳар курганда кутасан жавоб.

Не ҳам дердим, уртамас оҳинг,
Қалбим айлар фақат эътироз.
Агар шеърга тушмаса оҳанг,
Бундай куйда борми эҳтирос...

1961

ҚАЛБИМ ҚИРҒОҚДА ҚОЛДИ

Қалбим қирғоқда қолди,
Қалбим йироқда қолди,
Қалбим фироқда қолди.
Ешлигимнинг бир куни,
Юлдузлар уйғоқ туни,
Учратганда мен уни,
Сув оқди қалқиб-қалқиб,
Чиройи балқиб-балқиб,
Қалқди, қалқиди қалбим.
Тулқин кетидан тулқин
Қувлашиб ўқтин-ўқтин,
Уйнашдилар олмай тин.
Мен эса танҳо ўзим,
Анов қирғоқда кўзим...
Тилимда қолар сўзим.
Сўзлай десам дилимдан,
Фурур чиқиб йўлимдан,
Тутиб қолди қўлимдан.
Олди мени қийноққа,
Ўтолмадим у ёққа —
Севгим юрган қирғоққа...
Қалбим фироқда қолди,
Қалбим йироқда қолди,
Қалбим қирғоқда қолди.

1962

УРТАНМА ЗИНҲОР...

Шубҳа қилма, ўртанма зинҳор,
Ёдинг билан мен қолсам ёлғиз.
Умрим борки, умрдошсан, ёр,
Фақат ўзинг ҳаётдек азиз.
Қалб тўрида мангу висолим,
Сенинг билан қувончим ошар,
Ирмоқ бўлиб оқса хаёлим,
Дарё каби сенда туташар.
Қайда бўлмай, кетмайсан нари
Гўё ҳар гал кутиб турасан.
Осмондаги қуёш сингари
Йўлдош бўлиб бирга юрасан.
Фақат ўзинг бўлсанг посбоним
Юрагингга ким солур гумон?..
Сен — қуёшсан,
Қалбим — осмоним,
Қуёш билан осмон чароғон.

1962

ҚИЗ УЗАТДИК ЕР-ЕР

«Бахтли замон келганда-ё, даврон сурай...»
Қизлар, шошманг, қайдан келар наво-сурнай?..
Тезроқ юринг, дугонажон, туй базмига,
Келинпошша даврасида бир айланай.

Гулзорми бу — ял-ял ёнар гулкосалар,
Нурзорми бу — ойдай сузар раққосалар.
Кўзни олган хонатласми ё камалак,
Ҳайрон бўлманг, гар йигитлар лол қолсалар.

Келинчакнинг ҳарир экан оқ рўмоли,
Тулин ойдай жилваланар гул жамоли,
Ҳазиллашиб рўмолини асти тортманг,
Келин бўлган билар келин аҳволини...

Куёв келди, куёв келди, куёв келди,
Зинҳор деманг, қиз олгани биров келди.
Йиллар кутиб, гуллар тутиб дилдорининг
Дийдорига етишмоққа яёв келди.

«Севгисини сеп қилиб
Қиз узатдик, ёр-ёр,
Ер ҳуснини зеб қилиб
Уй безатдик, ёр-ёр,
Қиз узатдик, ёр-ёр».

1963

СИЗ КЕЛАСИЗ ДЕБ

(Қўшиқ)

Булбулларга ғазал ўргатдим,
Япроқларга севгидан қўшиқ,
Арғимчоқни гулдан ўрнатдим
Туйғуларим рангидан қўшиб,
Сиз келасиз деб.

Юлдузларга сочдим дардимни,
Оймўмадан ёғилар севинч.
Оқ айиқлар тўсмас мардимни,
Ҳайдар уни чақмоқли қилич,
Сиз келасиз деб.

Ўсма билан туташди қошим,
Йироқ йўллар тортсин яқинроқ.
Ёноғимга олдим қуёшни —
Манзилингиз бўлсин ёрқинроқ,
Сиз келасиз деб.

Ўн саккизим кийди оқ фаранг,
Соҳир оҳанг тўқиди олам,
Замин узра тўқди ишқий ранг,
Мусаввирга тутди муйқалам,
Сиз келасиз деб...

1964

САИР

Жажжи ўғилчамни кўтариб гоҳи
Оқшомлари кўча бўйлаб кезаман.
Ҳар гал бир бинода қолар нигоҳим,
Ҳар гал бир ҳаяжон қалбда сезаман...
Жуфт-жуфт ёшлар кирар никоҳхонага,
Яна жуфт-жуфт бўлиб чиқишар хурсанд.
Бахтиёр боқишар мендек онага,
О ёшлик! Оналик қалбидек ҳурсан!
Қанча орзуларни тугиб беармон
Ва сўнмас дил меҳри оташи билан
Бу ерга келгандик иккимиз шодон —
Бахтиёр боламнинг отаси билан,
Йил ўтди, ишондик, севгимиз ҳақдир.
Юраклар бўлганди бир меҳрга банд.
Мана бир умрга боғланган тақдир,
Шу жона қалбларни айлади пайванд!
Севинган, сирлашган ҳар йигит, қизни
Шу ерга етаклаб келсин муҳаббат.
Қайта ҳеч босгулик қилмасин изни,
Ҳар ким ҳам бу ерга бир келсин фақат!
Бино қаршисида толаман ўйга,
Кезаги кунимни тиклайди хаёл.
Жўр бўлган сингари дилрабо куйга
Ошиқ-маъшуқларга тилайман камол!

1984

ГУЛ ЗОРИ

Чаман ичра балқирди бу гул,
Навбаҳорнинг париси — гўзал;
Уҳу, кимлар қўймади кўнгил,
Қим битмади унга куй, ғазал.

Балли, сенга, эй ҳассос ошиқ,
Гул бўйнига солибсан камар.
Ирмоқ-ирмоқ тўкиб кўз ёши,
Висолингни кутмиш ҳар саҳар.

Туман каби чекилди ҳижрон
Ва тарк этди гулни кўз ёши.
Дединг ошиқ, мен сенга боғбон,
Сен уйимнинг кўрки, қуёши.

Афсус, афсус, қомат букди гул,
Ажин босди ёноқларини.
Ғунчаларин очолмасдан ул,
Ташлаб қолди япроқларини...

Ҳар тонг орзу ва армон билан
Дилдан қўмсар гул гулзорини.
Сен-чи, ошиқ, ўзга гулга банд,
Ҳис этмайсан унинг зорини...

1966

* * *

Синов учун унга бердилар савол:
— Қизу йигит сони тенгми дунёда?
Қиз ҳам жавоб қилди сурмасдан хаёл:
— Менга келаётган совчига кўра
Йигитлар қизлардан беҳад зиёда.

1966

МАНГЛАЙИМГА БОҶИБ

Биров айтса...
Буғмасди бунча,
Нафасимни алам тутуни,
Ахир ушбу кунга етгунча,
Заҳматларнинг чекдим кўпини.

Зор муҳаббат...
Висол ва ҳижрон
Қордай енгил тушмади кўкдан.
Ишқ синови,
Бардош,
Имтиҳон,
Оғир экан энг оғир юкдан...

Ойна эди менинг манглайим,
Дарз кетди у сенинг дардингда.
Танбсҳингдан аммо англадим —
Етолмабсан севгим
Қадрига...

1967

ЮРАК

Тишинг чиқар ва жуфтларсан сўз,
Навбаҳордай яшнар гул ёшинг.
Тишинг тушар, изга тулар юз,
Ўсмани ҳам туюлмас қошинг.

Аммо юрак қаримас экан...
Дилдан орзу аримас экан.

1967

Ёринг чиройига бўласан мафтун,
Қайиқ қошларида гўё сузасан,
У кулса ёришар қалбингдаги тун,
Ўзингни осмонда гўё сезасан.

Ёринг ахир юлдуз ёхуд ой эмас,
Мангу сочаверса сахий кўркини.
Ёринг қалби фақат чиройни эмас,
Кўтарар қувончу алам юкини...

Дилга боқсанг эди боққандай юзга,
Билсайдинг нимадир ёр билан яшаш.
Зеболик айрилмас кирсанг ҳам юзга,
Ёринг дардларига бўлсанг жафокаш.

1968

ОШИҚЛАРГА НЕ ДАРҚОР

Ошиқларга не дарқор?
Чамандан битган гулзор.
Қайда учрашса қалблар,
Шунда айлар дил изҳор.

Ошиқлар ошиқ эмас
Пардоз сўз маржонига,
Кўзлар кўзга тушса бас,
Жон пайваста жонига.

Севги танламас чирой,
Севги тинглар ишқ розин.
Бири қуёш, бири ой —
Бўлса икки қалб рози.

Севги йули гоҳ фироқ,
Гоҳ яқину гоҳ йироқ.
Севгига етмоқ учун
Қалбингни айла чироқ!

1968

АЙРИЛМАС ЕШЛИК

Элак каби икки ёнга қалқийди кампир,
Румол учин тишда жуфтлаб борар ҳарсиллаб,
Назарига йироқлардан илинди кимдир,
Гоҳ боладай қоқинганда кетар лорсиллаб.
Бир кампирга етганида қулочин оча
Секин тутди орқасидан кўзойнагини.
«Адолмисан, ё Меҳрими, Ҳури ё Ойша?»
Деб пайпаслар дугонаси унинг кўйлагин.
Қизчалардай бир-бирига ширин сўз айтиб,
Кўришарди ёшликдаги икки дугона.
Бир дақиқа ўша сирдош ёшликка қайтиб,
Қизчалардай бир-бирига бўлди парвона.
Бир ёш жувон қайта боқар таажжубда, лол,
«Қариликда йурғалик», деб қўярди кулиб.
Аммо анов опшоқ мўйлов, оқ соч икки чол
Ҳузур қилар, кампирларга узоқ термилиб.

1968

ЛОЛА ИЗЛАБ...

Йироқларга бош олиб кетмасанг мунча,
Лолазор деб қанчалар босдим тоғу тош.
Ташналикдан лабларим то қақрагунча
Сени излаб талпиндим, тоғ экан бардош.

Сенга ахир етишдим, айланди бошим,
Кўзларимни очдирмас сендан ёққан нур.
Висолга зорлигингни кўрсатди ёшинг,
Юлдуз бозори худди бағринг товланур.

Ўн саккиз баҳоримнинг ҳаёси мисол
Олов бўлиб ёнарди ловиллаб юзинг.
О, ишқимни эслатдинг мусаффо, зилол,
Муҳаббат андозаси экансан ўзинг.

Лолага боққан сайин очилдим гул-гул,
Шошиб-орзиқиб олдим кенг оғушимга.
Етқизолмай уйимга ҳуснингни буткул
Сўлғин бошинг кўтариб, солдим ҳушингга.

О, лола, гўзал лола, севгимга ўхшар,
О, лола, гўзал лола, ўхшар тушимга!

1968

ҚУШИҚ БУЛИБ КЕЛ

Тушиб кетди бирдан қўлимдан
Ювиб турган чинни пиёлам.
О, неларни солдинг кўнглимга,
Нечун қалқдинг, бебош хаёлим?..

Эслатмагил ўшани менга,
Қўзғатмагил яна қаҳримни.
Чегаланган дилимга тегма,
Олиб келма фақат заҳрингни.

О, хаёлим, унга бўлма эл,
Келсанг, унсиз қўшиқ булиб кел!
Ширин, азиз ҳислар чамани
Пари этиб уйнатсин мани.

1969

КЕЛИН САЛОМ

Гул келтириб ўтқаздим гуллатай деб боғимни,
Гул қўмсаб ўз боғини, тўкармиш япроғини.
Келин тушдим йироққа, ўзим танлаган ёққа,
Қўзим чашмаси бирлан ювмасман ёноғимни,
Онамга келин салом!

Хазон бўлурму гулим, дардида ёнди дилим,
Ўсма ранга бўялиб жилмайди гунча сулим,
Умримга боғбон ёрим, асло тўкмагай зорим,
Ота-онам бағрини — бахтимни топди кўнглим,
Отамга келин салом!

Кипригимдан узилган кўз ёшимас, ҳаяжон,
Юзимга қиё боқманг, тошар ҳаё, аяжон.
О, ҳаяжон, ҳаяжон, тилимга бермас калом,
Икки қўлим кўксимда, ҳаммага келин салом,
Ҳаммага келин салом!

1969

МАҒРУР ҚИЗ, ДЕЙДИЛАР...

«Мағрур қиз», дейдилар менга рўйирост,
Мағрурман,
Мағрурман,
Мағрурлигим рост.
Ёмонга мағрурман, бермайман омон,
Яхшига юз бора жон тасаддуқ, жон.

Бошимдан нопоклик зар сочай деса,
Хаёлимни авраб йўл очай деса,
Мағрурман,
Мағрурман,
Мағрурлигим рост.
Виждоним, ҳар гарддан асра, илтимос!

Мағрурман.
Яхшилик олдида бироқ,
Бир сиқим қор каби эрийман мутлоқ!
Олий фазилатлар — менинг ҳавасим,
Ҳавас орзусида ёнур нафасим!

1970

ОШИҚЛАР УЛМАЙДИ

Нима боқий оламда?
Қуёш рангли муҳаббат!
У — юракка аланга,
Тафтида тобланар бахт.

Шул сабаб садоқатда
Ҳар йигит — бир Тоҳирдир,
Шул сабаб латофатда
Зухроқизлар моҳидил.

Ҳижрон даштини кесиб
Висолга шошар Мажнун.
Қувонч баҳридан кечиб
Лайли кутар бағри хун.

Ошиқларнинг ҳар бири
Фарҳод булайин, дейди.
Севги завқидан Ширин
Обод булайин, дейди.

Уртага ким қўйса тир,
Отилар капгир билан.
Чекинар Қоработир
Жодугар кампир билан.

Демак ўлим бўлмагай,
Тирик Тоҳир Зухролар.
Ошиқлар ҳеч ўлмагай,
Улар — Рустам, Заҳролар.

Инсонга ишқ ярашар,
Булбуллар — баҳор билан.
Дунё тургунча яшар
Гулчеҳра Сайёр билан.

1970

БИРГА ҚУЛАЙИН

Юрагингни бер, қулоқ тутай,
Юрагингни бир сүроқ этай,
Не сирларга булурман сирдош?

Учмаганми уша ёлқининг,
Кучмаганми уша тұлқининг,
Ишқ тафтига бердими бардош?

Ишқ тафтида ундирган ғунча
Очилдими ёки тугунча?
Гулхонами ё хазон кўнгил?

Ақлимизни авраб муҳаббат
Бошимизни бойлади абад.
Қалбимизни айри этмас ул.

Юрагингни бер, солай қулоқ,
Уртамасин бевафо фироқ.
Бир умрга умрим улайин.

Қалб уйингга буюрай ташриф,
Унда булса қувончу ташвиш,
Бирга йиғлаб, бирга кулайин!

1970

ОЛДИНДАН АТАМА..

Осмондаги ойдан келма, жонгинам,
Пастроқда ундан ҳам муъжизалар кўп.
Сену мен истаган у чуққига хўп
Пастроқдан етишмоқ жўн, осонгина.

Осмондаги ойни ваъда қилма, йуқ,
Бор умид-паймонни этурсан гумон.
Неки сенга яқин, менга ёнма-ён —
Ушадир эзгулик, кўнглинг бўлсин тўқ.

Осмондаги ойни олиб берсанг гар
Кўзларим қамашар тўкис нуридан,
Кўзга қум сочдингми ё зар — баробар,
Норози ўтурман безавқ умримдан.

Олдиндан атама менга жавоҳир,
Тақдирнинг совғаси бордир кўпми-оз,
Ҳаёт кемасини ушлай бир моҳир
Ва яна шафқат қил, шафқат қил бир оз.

1971

ИЛК ТУЙҒУ

Энг олис осмонда бир митти юлдуз
Бир томчи қон каби сачратар чақин.
Ва унут гүдакнинг интиқ кўзидай
Имлайди ўзига тобора яқин.

Денгизранг осмонда митти юлдузлар
Гоҳ сўниб кетади кўздан йўқолиб.
Юлдуздан юлдузга кўчаркан кўзлар,
Ўшани излайди Зухроси қолиб.

Ана у порлади ўша олисдан:
Илк оташ, илк туйғу, илк муҳаббат,
Милтираб,
Мултираб
Чиқар у эсдан,
Лекин у сўнмасдир,
Сўнмайди абад.

1972

Ҳорғин тикиласан кўзимга
Нимадир айтмоққа шайланиб.
Сезаман, жавобан ўзингга
Сўзларим тизилар сайланиб.

Биламан, тансиқ сўз кутасан,
Бир ширин суханга умидвор.
Боладай нозланиб кетасан
Ардоқни этганда ихтиёр.

Ўргилмай ўргилсам ранжима:
Юрагим гулхани тобида.
Севгилим бепарво ҳам дема:
Марварид денгизнинг тубида.

1972

СЕН УНИ ОЙ ДЕДИНГ..

Сен уни ой дединг, ой дединг,
Ой каби эди у сарбаланд.
Назарда у билан ҳамқадам эдинг,
Тухтаса, тухтардинг у билан.

Қул чўзсанг ойингга сен олдин
Ой каби у сендан қочарди.
Қочарди у мағрур ва қолди
Хаёлнинг уфқида муаллақ...

1973

КИМСАН УЗИНГ?

Қай бири чин,
Қай бири ёлгон
Сўзларингнинг,
Билолмадим ҳеч.
Қидираман ўзингни ҳамон
Ё ёлгондан, ё ҳақиқатдан,
Излаб-излаб тополмадим ҳеч,
Ярим йўлда қотади хаёл.
Дил ҳам хиёл чиқади издан.
Сўзларингнинг тумани ичра
Одимлайман журъатсиз, беҳол.
Қанча қудрат бор экан сўзда.
Ёнгинамда турган сенмисан,
Кўзимга ҳам ишонмай қолдим.
Мен-ку сени қидириб толдим,
Рўпарамда бору йўқлигинг,
Худо ҳаққи, ҳозир мен учун
Туюлади на ёлгон, на чин.

1973

ГУЛШАН АРО...

«Гул ёниб, гулгун ёниб, гулшан аро Гулчеҳралар»

Э. Воҳидов

Қизлар қайда деб қидирманг,
сабзаи баҳор бугун,
Йўлларини, дилларини
пойламоқ бекор бугун.
Сабзасорга ошиқамиз,
қўлларда дутор бугун,
Кўк сомсаю кўк патирдан
туғиб каттакон тугун.
Биз бўлмасак, лозазорда
ғариб экан ҳолингиз,
Биз бўлмасак, майсазорда
аччиқ экан болингиз.
Хаёлингиз хароб эмиш
залворли тоғ остида,
Лозазорнинг бағри озор
шўх йигитлар дастидан.
Қояларда хаёл каби
кўринган ширин оҳу,
Оҳу эмас, самоларда
сузармиш севги оҳи,
Қалбингизга олов тушса,
лоланинг не гуноҳи;
Лаъл жомида висол тутгай
ошиқларнинг паноҳи.
Гул уйнаб, гулгун ёниб
гулшан аро боққанда биз,

Ғунчалар чачвонини

гулхан аро ёққанда биз,

Эркину Сайёр сайлда

гуллар билан кўнгли чоғ,

Аmmo сиз Гулчеҳраларсиз

қилиб бўпсиз сайри боғ!

1974

ТИЛАГИМ

Янги йилнинг даврасида
Оғайни — дуст йиғилар.
Авжга минар кулгу ҳазил,
Унутилар «йиғи»лар.

Дилга яқин бир-бирига
Тилак айтиб тутар жом.
Узатилар қадаҳ билан
Янги туйғу, ҳаяжон.

Янгиланар ҳамма ниёт:
Янги бахт, янги парвоз,
Барча сўзга «янги» сифат,
«Янги»сиз — сўз тафти оз.

Мен ҳам айтай тилагимни
«Янги»дан қалов қўшиб.
Юракларга оқиб кирсин
Янги шеър, янги қўшиқ.

Уйимизга зийнат тўксин
Янги олинган палос.
Ҳуснимизга ҳусн қўшсин
Янги кийилган либос.

Кўҳна бўлиб турсин бироқ,
Илк муҳаббат, чин вафо.
Янги ёрнинг васли — фироқ
Келтирар бошга жафо.

1975

АЗИЗ ОИЛА

Остонаси олтин бўлсин, дедилар,
Пешонаси ойдин бўлсин, дедилар.
Юрган йўли ёрқин бўлсин, дедилар,
Икки қалбда ёлқин бўлсин, дедилар.

«Ёр-ёр»дан бошланди азиз оила,
Қолмади бирор тан «Оқ йўл» демаган.
Турмушда ҳали ёш, икки ғўр бола
Сўз боглаб тушдилар битта кемага.

Мақсадлари буюк, равшан келгуси,
Қўш қоя сингари елкама-елка,
Гоҳ нотинч, гоҳо тинч тўлқинни кесиб
Ҳаёт уммонида сузади тикка.

Икки дил — кўмакдош, беминнат устоз,
Бирининг дардига бириси ошна,
Яна мен истардим, жуда оддий роз;
Бир оғиз ширин сўз этмасин ташна.

Аҳил оилага хос — шерик қувонч,
Тамоман йироқ у рашк ва ҳасаддан.
Қўнгилга устундир муҳаббат, ишонч,
Шу ишонч асрагай оташ асабдан.

Шу ишонч туфайли севгида кўклам,
Нолиш йўқ, койиш йўқ севги бор жойда.

Рухга қанот боғлар ноёб севги ҳам,
Яшаш йўқ, яшнаш йўқ севги хор жойда.

Қуш меҳнат роҳати келур қуш бўлиб
Қушалок шарафни этаркан тақдим,
Фарзандлар кўкси кенг, фахрга тўлиб
Муқаддас севгига бойланар бахти.

Қуша-қариликда жамдир файз, ҳикмат,
Барака барқарор бу хонадонда,
Дастурхон ҳамиша гавжум, бадавлат,
Орзулар барқ урар неки имконда!

1978

СИР

(Қўшиқ)

Сирларингни менга этмадинг ошкор,
Майли қўшиқларга уни солақол,
Куртакларга тугиб қочсин навбаҳор,
Еллар қанотида елиб оламан.

Сирларингни менга этмадинг ошкор,
Майли қўшиғингни куйласин дутор,
Осмон юрагини чақнатсин зор-зор,
Зухро имосидан билиб оламан.

Сирларингни менга этмадинг ошкор,
Майли қўшиқ қилиб уни айтақол.
Бахмал этагига яширсин гулзор,
Гунафша атридан илиб оламан.

Сирларингни менга этмадинг ошкор,
Майли наво бирла сувга отақол.
Сирдарё сирингни этмаса изҳор,
Тулқинлар бағрини тилиб оламан,

Бари бир қалбингни билиб оламан.

1979

МУҲАББАТ

Муҳаббат дегани — бир нозик ниҳол,
Куртак ҳам япроқлар, гуллар — олдинда,
Чинордай куч-қалқон керак эҳтимол,
Саратон, қаҳратон, офат олдида...

Барча имтиҳондан ўта олур шод,
Хуружлар ниҳолни бука олмас хам.
Синса-да янгидан чиқаради шох —
Муҳаббат илдизи бўлса мустаҳкам.

1979

ОШИЁН

Туйғуларинг товланади мисли камалак,
Хаёлларинг чарх уради гирдикапалак.

Томирингда олов қонинг кутарар исён,
Муҳаббатдан яратибсан ўзингга ошён.

Юрагингдан ўрнатибсан метин пойдевор,
Орзуларинг гулларидан ўрабсан девор.

Кўз гавҳаринг шамчироғу кипригинг қандил,
Ул ошёнга қадам қўяр бахти бор қай дил?

Ширин-шакар сўзларингдан нақш бойлабсан,
Ошиёнинг пештоқига вафо жойлабсан.

Қалб нуридан ипак тортиб палак тўқибсан,
Юрагингдан ҳовуч-ҳовуч ёлқин тўқибсан.

Гўзалликни ошиёндан этмай бадарға,
Истардимки йуламасин унга бадқарға.

Пок туйғуни пок туйғулар кафтида тутар,
Истар эдим унга қўнсин оппоқ кабутар.

1980

ОПА-СИНГИЛЛАР

Уч опа-сингил эдик,
Ҳарирдай кўнгил эдик.
Бир узукнинг уч кўзи,
Осмоннинг уч юлдузи.

Онамизга суюнчи,
Уч болиш, уч суянчиқ.
Кўп эмас кўйлагимиз,
Мул эди тилагимиз.

Шоҳиди гувоҳ эдик,
Бир камзилу, бир этик.
Уч қиз кўрардик баҳам,
Уруш этди бошни хам.

Эсди осуда нафас,
Ясан-тусан кун келди.
Гулзорга пиёз эмас,
Усмаю гул экилди.

Уч қизда уч ҳаяжон,
Қалбида тугди маржон.
Дердик уқиб, уқитсам,
Меҳнатдан бахт тўқисам.

Бир кўз очиб юмгунча
Қафтдай очилди гунча:

Дилда қолмади армон,
Ошилди уч тоғ, довон.

Болалик қолиб кетди,
Йигитлар олиб кетди.
Учиб кетдик ҳар томон,
Бум-буш қолди ошиён.

Уччовлон уч учоқда
Гулхан ёқдик уч ёқда.

1982

МУҲАББАТ НИМА?

(Учрашувда китобхонлар саволига жавоб)

Оқ олтин нуридай ялтирар севинч,
Яқин юлдузлардек чақнайди кўзлар.
Вужудда кезади учқунлар нотинч,
Меҳнат чарчоғини эритар сўзлар.

Шеър янграр, мастона тинглар адрлар,
Ариқча чапаги чалинар бехос.
Куртаклар лабига қўнар сатрлар,
Сабо қанотида этаркан парвоз.

Ҳислар тўлқинида мисоли кема
Қирғоқдан қирғоққа сузади қалам.
Оппоқ капалакдек учаркан тинмай
Қўллардан қўлларга қўнар қоғоз ҳам.

Фаол ишламоқда демакки шеърхон,
Саволлар қўзғотар қалбларда мароқ.
Шоир юрагига қўл солар деҳқон,
Оламни билса-да ундан яхшироқ.

Оппоқ қоғозларга жумбоқлар жойлаб
Қўлларга қўндилар саволлар ғужғон.
Китобхон олдида синовга чоғлаб
Қулоғин тутарди бизга микрофон.

Менинг-да навбатим етмоқда, бироқ
Не ажиб сўз билан дил чертсам экан.

Бу тилсиз, қулоқсиз, бебош, бeбўёқ
Севгидан, сезгидан не десам экан.

Соқов деб атасам, у шундай сергап,
Неча «Хамса»ларга сизмаган рози.
Юрак қонин сиқиб, жонини тергаб
Ҳамон тугатолмас мусаввир ёзиб.

Бас, етар, саволни бежавоб билиб
Муҳаббат пойига секин эгдим бош.
Э воҳ, калимага келмади тилим,
Теран сукут билан уни этдим фoш.

1982

ЯШИЛ ГУЛ

Бу гулзор муқаддас — талъати табиат,
Ёнади шам бўлиб гулларнинг шуъласи.
То тирик экансан — у сўнгсиз бир журъат,
У ширин изтироб, тириклик муждаси.

Бу гулзор — камалак рангларга тўладир,
Қирмизи, гулоби, лаъл, зангор, нопармон.
Бу гулзор оғуши анбарга тўладир,
Фироқдан йироқда кўнгиллар беармон.

Бу ерда ранглар хўб имлашар ўзаро,
Бу ерда бўйлар ҳам ўзаро бўйлашар.
Кўзгудай соф чашма оқаркан ҳис аро,
Бу ерда муҳаббат сеҳрли сўйлашар.

Не афсус, чаманда йўқ яшил ранг чечак, —
Кимнингдир севгиси қачондир келажак...

1984

МАНЗАРА

Ойдаи олма экан...
Балки қисмат номли довул
Уни шохларидан юлибди бевақт,
Юлибтию қоқ иккига булиб
Икки томон отипти буткул.
Айрилиқ доғида йиғлайди дарахт —
Кўз ёшдай тукилар япроқлар қат-қат...

1985

СЕН ЙУҚ ЭРСАНГ...

Сузларингни соғиндим ёмон,
Сенинг билан истадим суҳбат:
Китобингни очганим ҳамон
Салом берди яна муҳаббат.

Не тасодиф, бу не муъжиза,
Не таъбирга жоиздир бу ҳол.
Ё сен бўлиб кўринди ғазал,
Ё мен сенга очдиммикан фол?

Икки варақ, икки саҳифа —
Юрагингнинг икки парчаси,
Икки варақ, икки саҳифа —
Юрагингнинг икки лағчаси.

Бири висол, бирида ҳижрон,
Қай бирига бошим эгай ман,
Бир хонада яшар ёнма-ён,
Қай бирига абад эгаман?

Соғинч сени ёндирмоқ бўлса,
Кириб олай севгим хатига.
Соғинчимни қондирмоқ бўлсанг,
Бекиниб ол девон қатига.

Сен йуқ эрсанг ёнимда бирпас
Айланурсан шеърга ўзинг-да,
Сен ёнимда бўлсанг ҳамнафас
Шеър ўқийман теран кўзингда..

1985

КУЗАТИШ

Кўзлар кўзга яна нигорон,
Бошга тушди бешафқат ҳижрон.
Муҳаббатга йўлдош имтиҳон,
Юрагингда мени олиб кет.

Сенсиз бедор тунларим билан,
Шеърга сирдош кунларим билан,
Озурда жон унларим билан,
Юрагингда мени олиб кет.

Кўзларимда учқунлар маржон —
Қуёшдан-да балки нурафшон,
Адаштирмас йўлингдан мижгон,
Юрагингда мени олиб кет.

Шабадалар мен бўлиб ўпсин,
Сочларингни тузитиб ўтсин,
Ҳар маконда меҳрим гул тутсин,
Юрагингда мени олиб кет.

Айрилиқнинг дарди хўп ёмон,
Гул чеҳранинг зарди хўп ёмон,
Бахтимга сен ой бор, кел, омон,
Юрагингда мени олиб кет.

Тушларимга кирганда кулча,
Дарак берса субҳидам қушча,
Жаранглатиб гар пичоқ тушса,
Сени кутгум сабри бетоқат,
Бахтимга сен кел тезроқ фақат...

1985

ЭИ, БЕБОШ СЕВГИ

Қайсидир кучадан чиқдинг югуриб,
Бир гунча бағрига кирдинг бош уриб.

Эзгулик уруғин сочганинг замон,
Қайдандир қўзғолди ноумид тўфон.

Укпардай тўзитди орзу япроғин,
Туманлар галаси тўсди қароғин.

Вафони чақириб ҳайқирди сурон,
Танҳолик даштига ташлади ҳижрон.

Қайсидир кучадан чиқдинг югуриб,
Қисматнинг тошига кетдинг урилиб.

Сен қалбни чаманзор этмак урнига
Эримас тош қўйдинг юрак тўрига.

Кундан-кун юкланди ғишт бардошига.
Муҳаббат айланди дил кундошига.

Энди соч бошидан бир дунё ҳавас,
У дейди:

Севги йўқ,

Севги йўқ,

Севги бўлганмас!

1985

КЕЛИН КЕЛДИ

(Ер-ѐр)

Онажони бағридан
Оппоқ кабутар учди.
Бахтиѐр хонадонга
Бахтибор келин тушди.

Поѐндоз тўшанг гулдан
Умри гулзорда ўтсин.
Ишқидан ёқиб гулхан
Куѐв машъала тутсин.

Бир қизи — икки бўлди
Қайнота, қайнонанинг,
Ярим ой кулиб тўлди,
Бағри бутун хонанинг.

Келин турар эгиб бош —
Қабул айланг саломни.
Чорланг қайни, қариндош,
Тўй бўлғуси санамни.

Келинчагу келинчак,
Тингчинг бузсин «инга»лар,
Эртами-кеч беланчак
Олиб келсин янгалар.

Бардош, ақл, саботга
Суянсанг тоғ бўлурсан,

Меҳридарё ҳаётга
Тарасанг, бор булурсан.

Бўйнингдаги маржонинг
Сочилиб узилмасин,
Ясатиғлик тахмонинг,
Тахидан бузилмасин.

Келин-куёв — қуш дарахт,
Чилвир сочдай чирмашинг,
Бир умрга яшил бахт
Оғушида яйрашинг.

1985

БОДОМ

(Қўшиқ)

Гулмаржон — гулибодом,
Бир дарахт гавҳар тутдинг.
Ҳуснинг аро, гуландом
Ширин лаҳзалар утди.

Сен юзингни очар кун
Бахтим очилиб кетди,
Сирларим эди тугун,
Дилдан сочилиб кетди.

У-чи, терди доналаб
Тукилган дардларимни.
Сочим силаб-сийпалаб
Тақди гул, баргларингни.

Уша-уша бодомгул
Бўйлариингга сармастман.
Атир ичаркан кўнгил
Боларидек тўймасман.

Севгимизга қасида
Тугиб жавоҳир тутдинг.
Ҳуснинг алангасида
Ширин лаҳзалар утди.

Тонгдами, ярим кечда
Туйғумни ўрар гуллар.
Нақшин дарчалар ичра
Яшириб қўяр улар.

Ҳар баҳоринг кулганда
Сен менимас, уни кут.
Ёнингга ёр келганда
Заҳар эмас, асал тут!

1986

ҚАДРДОН БАҲОР

Бир хил хонатлас кийиб чиқардик дала, қирга,
Камалакдан жамалак тақардик, баҳор, бирга.

Шалоланинг кетидан қува-қува етмасдик,
Иккимизни талашиб қушлар нари кетмасди.

Сеҳрли хандамиздан уйғонарди тоғ, дара,
Қушиғимиз авжидан мавж оларди шаршара.

Субҳидам ўсмасидан қошим барқут, майсазор,
Қошларимдек майсангдан жон оларди қанча зор...

Бугун яна зебосан, атлас кўйлак кийибсан,
Бошингга оқ, нофармон пешонабанд илибсан.

Чақмоқ билан ўйнашган ўша-ўша шўхлигинг,
Қуёшни зор қақшатган ўша-ўша кўҳлигинг.

Менинг эса кўйлагим гуллари кетди ўчиб,
Гулшаним гунафшаси қизимга ўтди кўчиб.

Энди сенга дугона менинг қирққокил қизим,
Атир нафасинг билан чайди ҳар тонг юзин.

Балки шундан булбуллар адаштирар баҳорга,
Ширин ғазаллар айтиб чақиради наҳорда.

У утганда суратга олиб қолар чечаклар,
У утганда райҳонга айланади печаклар.

Баҳоримни баҳорга қўшиб қизимга бердим,
Бугун бахтини тилаб турфа гулдаста тердим.

Энди менга ярашмас сен кийган шўх хонатлас,
Аммо қалбим ранглари бир умрга айнимас.

1986

Бир қўлимда болам, бир қўлимда қалам

НУР ШАЙДОСИ

Келган куниданоқ дунёга ўғлим
Тонгача хонамда ўчмайди чироқ.
Маҳлиё боқади зиёга ўғлим,
Толмасдан боқади кўзлари мунчоқ.
— Ўғлим,
Боқа бергил бўлиб маҳлиё,
Бошингда порлайди мисоли шуур.
Учар деб чўчима,
тургунча дунё —
Иўлингга поёндоз тўшайди шу нур.
Ўғлим туғилган-ку ёруғ замонда,
Қоронғу дунёдан ярим аср йироқ,
Балки истармикан:
бутун жаҳонда
Ёнсин деб бобоси ёндирган чироқ!

1963

ҚИЗГИНАМ

Деразамдан муз гул эриди,
Сен туғилдинг, менинг қизгинам.
Бугун ердан қор ҳам ариди,
Бирга кирдинг, дундиқ юзгинам.

Сутдай оппоқ гулдаста тутиб,
Пешвоз чиқди ўрик йулингга.
Илк нурини сенга узатиб,
Қуёш қўлин берди қўлингга.

Бир баҳорни кўрган қизгинам,
Талпинасан гулни узмоққа.
Парпирайди митти кўзгинанг,
Интиласан нурда сузмоққа.

Қулиб боқсам мунчоқ кўзингга
Қулгу билан қиласан жавоб.
Энди тулдинг бирга, қизгинам,
Гўдак қалбинг нозикдир аммо.

Умрим ўтсин бахтингни кўриб,
Қулочига олсин юзлаб ёш.
Ҳар баҳорда гулласин ўрик,
Ҳар баҳорда нур тутсин қуёш.

1966